

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN ASETUS LIIKENTEEN TURVALLISUUSVIRASTON MAKSULLISISTA SUORITTEISTA ANNETUN LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN ASETUKSEN LIITTEEN 1 MUUTTAMISESTA

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esitetään muutettavaksi liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen (937/2017) liite 1. Maksutaulukkoon ehdotetaan tehtäväksi muutoksia erityisesti liikennepalvelulain (320/2017) ja sen muutoksen (301/2018) perusteella sekä ajokorttilain muutosehdotuksen perusteella. Lisäksi tehtäisiin muita yksittäisiä suoritemuutoksia sekä teknisluonteisia korjauksia.

Pääosa Trafín maksullisen toiminnan tuotoista muodostuu julkisoikeudellisten suoritteiden tuotoista. Ehdotettujen muutosten arvioidaan lisäävän suoritetuottoja 2 069 000 euroa, mutta kustannusvastaavuuteen näillä ei olisi merkittävää vaikutusta suoritetuotannon kustannusten kasvaessa. Tämän ehdotuksen mukaiset maksullisen toiminnan kokonaistulot olisivat 85 559 000 euroa (TA 2018: 86 115 000 euroa) ja kokonaismenot 132 512 000 euroa (TA 2018: 133 068 000 euroa). Ehdotuksen mukainen kustannusvastaavuus olisi 100 prosenttia (TA 2018: 102 prosenttia). Ylijäämäisiksi hinnoiteltavia suoritteita ovat liiketaloudellisesti hinnoiteltavat sekä ylijäämäiseksi säädetty julkisoikeudelliset suoritteet. Vuonna 2018 Trafi käyttäisi nettomäärärahaa 46 953 000 euroa (TA 2018: 46 953 000 euroa).

Yhteistyössä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa Trafi on laatinut periaatedokumentin, Maksullisen toiminnan periaatteet, josta käyvät tarkemmin ilmi mm. yksityiskohtaiset suoritteiden hinnoittelukäytännöt julkisoikeudellisten ja liiketaloudellisten suoritteiden osalta.

Asetusmuutos tulisi voimaan 1.7.2018. Asetus 937/2017 on voimassa vuoden 2018 loppuun asti.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

Valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisia maksuja koskeva liikenne- ja viestintäministeriön asetus (937/2017) Liikenteen turvallisuusviraston suoritteista perittävistä maksuista on annettu 14.12.2017, ja sen voimassaolo päättyy 31.12.2018.

EU:n tietosuoja-asetuksen soveltamisen myötä ja artiklan 12 mukaisesti, artiklojen 13 ja 14 nojalla toimitetut tiedot ja kaikki 15–22 ja 34 artiklaan perustuvat tiedot ja toimenpiteet ovat maksuttomia. Jos rekisteröidyn pyynnöt ovat ilmeisen perusteettomia tai kohtuuttomia, erityisesti jos niitä esitetään toistuvasti, rekisterinpitäjä voi joko a) periä kohtuullisen maksun ottaen huomioon tietojen tai viestien toimittamisesta tai pyydetyn toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvat hallinnolliset kustannukset; tai b) kieltäytyä suorittamasta pyydettyä toimea. Näissä tapauksissa rekisterinpitäjän on osoitettava pyynnön ilmeinen perusteettomuus tai kohtuuttomuus.

2. Ehdotetut muutokset

Ajo-oikeudet ja tutkinnot

Tieliikennettä koskevaan suoriter ryhmään ehdotetaan useita muutoksia.

Kuljettajantutkintoihin liittyvien suoritteiden ryhmässä tarkistettaisiin teoriakokeen maksua 35 euroon (nykyisin 31 euroa). B-luokan ajokoe eriytettäisiin omaksi suoritteekseen nykyisestä suoritteesta 2.3 ko. ajokokeen kustannuksista johtuen. Ajokorttilain muutoksen (vi-reillä, HE 146/2017) myötä B-luokan ajokokeen kestoa lisättäisiin (ajokokeen kestosta säädetään valtioneuvoston asetuksella), ja ajokokeesta ehdotetaan jatkossa perittäväksi 90 euroa (nykyisin 65 euroa). B/96-luokan ajokokeesta perittävä maksu puolestaan alenisi nykyisestä 99 eurosta 65 euroon, kun ajokoe siirrettäisiin nykyisestä kohdan 2.4 suoritteesta kohdan 2.3 suoritteeseen, jotta koemaksu vastaisi paremmin siitä aiheutuneita kustannuksia. Lisäksi LT-luokan käsittelykoesuorite poistettaisiin ajokorttilain muutoksen perusteella. Näiden muutosehdotusten taloudelliset vaikutukset koostuisivat valtaosin B-luokan ajokokeen muutoksesta. Muutosten johdosta tuottojen ennakoidaan kasvavan 1 364 000 eurolla, mutta myös suoritetuotannon kustannukset kasvavat.

Maksutaulukon kuljettajaopetukseen liittyvien suoritteiden ryhmässä (kohta 3) autokoululuvasta perittävä maksu, nykyisin 400 euroa, korvattaisiin vuosittaisella valvontamaksulla, joka koskisi kaikkia autokoululuvan haltijoita samoin kuin lakisääteiseen koulutukseen hyväksytyjä muita toimijoita. Maksu, 100 euroa, perittäisiin jatkossa toimijakohtaisesti kalenterivuosittain, mutta vuonna 2018 vuosimaksu perittäisiin ainoastaan maksuasetusmuutoksen voimaantultua myönnetyn uuden autokoululuvan haltijalta tai uudelta hyväksytyltä koulutta-

jalta, joilta ei päätöksen kertamaksua enää tulisi perittäväksi. Maksulla katettaisiin autokoulujen valvonnan, siihen liittyvän rekisterinpidon ja valvontatietojen kirjaamisen ja muiden autokoulutoimintaan liittyvien hallinnollisten tehtävien kustannuksia. Lisäksi ajokorttilain muutoksen perusteella kohdasta 3 poistettaisiin autokoulun opetustoimintaan käytettävän tilan hyväksyminen - sekä ajoharjoitteluradan hyväksyminen -suoritteet. Vuoden 2018 tuottojen arvioidaan vähenevän noin 10 000 euroa suoritemaksujen poistumisen vuoksi, mutta Ajo-oikeudet ja tutkinnot -ryhmän kokonaisuuden kannalta muutosvaikutuksen merkitys on vähäinen.

Liikennepalvelulain (320/2017) myötä taksinkuljettajien koulutusvaatimus poistuu, ja kohdasta 4, joka sisältää kuljettajien ammattipätevyyskoulutukseen ja ammattipätevyyteen liittyvät suoritteet, poistettaisiin taksinkuljettajakoulutuslupaa koskeva suoritemaksu. Näitä on viime vuosina peritty muutama kymmenen kappaletta vuodessa. Lisäksi ko. kohdassa täsmennettäisiin taksinkuljettajakoetta koskevia suoritteita siten, että ne sisältävät sekä teoria- että paikallistuntemuskokeen. Koekohtainen maksu olisi 50 euroa (suullinen koe 150 euroa).

Liikenneyrittäjäkoulutukseen ja -tutkintoihin liittyvien suoritteiden ryhmästä (kohta 7) poistettaisiin liikenneyrittäjäkoulutuslupa liikennepalvelulain perusteella. Lisäksi liikenne- tai taksiliikenneyrittäjäkoe -suorite muutettaisiin liikenneyrittäjäutukinnoksi: tutkintovaatimus koskee jatkossa vain tavaraliikenteen ja linja-autoliikenteen harjoittajia. Maksuun ei ehdoteta muutosta. Liikennetraktoriyrittäjä poistuisi. Myös nykyisen kohdan 7.4 suoritenimeä ehdotetaan muutettavaksi. Tuottokertymään näillä ehdotuksilla ei olisi merkittäviä vaikutuksia.

Luvat ja valvonta

Luvat ja valvonta -ryhmässä muutoksia ehdotetaan kaikkien liikenne-
muotojen suoritteisiin.

Ilmailu

Muutosasetuksella 2018/xxx (vireillä) lisätään asetukseen 1178/2011 (ns. lentomiestöasetus) liite VIII, joka koskee ilmoituksenvaraista lentokoulutustoimintaa (Declared Training Organisation, DTO). Sen perusteella täsmennettäisiin maksutaulukon kohdan 4.3.1 koulutusluvan vuosimaksuja koskemaan myös kyseisiä organisaatioita. Muutosehdotuksen taloudelliset vaikutukset arvioidaan vähäisiksi.

Merenkulku

Merenkulun suoritteiden osalta muutosehdotuksia sisältyy lähinnä alusrekisteriin liittyvien suoritteiden ryhmään (kohta 1), pätevyysiin

liittyvien suoritteiden ryhmään (ryhmä 3) ja koulutukseen ja koulutuksenjärjestäjään liittyvien suoritteiden ryhmään (kohta 9).

Alusrekisterisuoritteisiin ehdotetaan lisättäväksi uusi, sähköistä alusrekisteriasiakirjaa tai muuta alusasiakirjaa koskeva suorite, josta perittäisiin 20 euroa (ehdotuksen kohta 1.5). Aluksi sähköisenä palveluna on saatavissa aluksen rekisteriote tai rasiotodistus. Sähköisen palvelun käyttöönoton arvioidaan vähentävän suoriteryhmän tuottoja noin 5 000 eurolla, mutta suoritetuotannon kustannukset vähenevät vastaavasti.

Lisäksi edellä mainittuun suoriteryhmään lisättäisiin kabotaasiliikenteeseen oikeuttava lupa -suorite (ehdotuksen kohta 1.7). Suorite perustuisi liikennepalvelulain muutokseen (301/2018), jonka mukaisesti Trafi myöntää jatkossa kabotaasiluvat ulkomaalaisille aluksille. Luvan maksuksi ehdotetaan 210 euroa. Näiden lupien määräksi arvioidaan muutama kappale vuodessa.

Merenkulun pätevyksiin liittyviin suoritteisiin ehdotetaan lisättäväksi kelpoisuustodistuksiin liittyvä todistus hakemuksen vastaanottamisesta -suorite (ns. CRA-todistus), joka perustuu STCW-sopimukseen. Kiireellisissä tapauksissa Trafi voi antaa hakijalle todistuksen hakemuksen vastaanottamisesta, ja tällä todistuksella hakija voi toimia, kunnes kelpoisuustodistus on käsitelty, kuitenkin enintään kolme kuukautta. Tällä hetkellä tällaisia on toimitettu pyynnöstä noin 100 todistusta vuodessa. Todistuksista ei ole peritty maksua, mutta sen aiheuttamien kustannusten kattamiseksi ehdotetaan siitä jatkossa perittäväksi 50 euroa.

Uutena suoritteena maksutaulukkoon lisättäisiin myös muussa valtiossa hankitun ammattipätevyyden tunnustaminen (ehdotuksen kohta 3.10) liikennepalvelulain muutoksen perusteella. Tunnustamisesta ehdotetaan perittäväksi 150 euroa, ja näitä todistuksia arvioidaan haettavan muutamia kymmeniä vuodessa.

Pätevyysuoritteiden ryhmään ehdotetaan edellä mainittujen lisäksi sisällytettävän kansainvälisen huviveneenkuljettajankirjan uusimista tai täydentämistä koskeva suorite (ehdotuksen kohta 3.15), jonka maksu, 60 euroa, olisi nykyistä suoritmaksua alempi. Suoritemääräksi arvioidaan muutamia kymmeniä vuodessa, ja ehdotuksen odotetaan vähentävän tuottoja noin 1 500 eurolla.

Kohtaan 9 ehdotetaan lisättäväksi uusi oppilaitoksen STCW:n mukaisuuden arviointi -suorite, joka perustuisi liikennepalvelulain muutokseen. Maksu muodostuisi arviointiryhmän arviointikäyntiin käyttämien työtuntien perusteella, ja tuntikohtainen maksu olisi 200 euroa. Näiden lisäksi perittäisiin matkakulut valtion matkustussäännön mukaisesti. Tällaisia työtunteja ennakoitaan vuosittain tehtävän muutamia kymmeniä tunteja. Päätös oppilaitoksen STCW:n mukaisuudesta

maksaisi 630 euroa, ja näitä odotetaan tehtävän jatkossa muutamia vuodessa.

Rautatieliikenne

Rautatiesuoritteisiin tehtäisiin muutoksia liikennepalvelulain muutoksen perusteella. Muutosehdotusten arvioidaan vähentävän tuotto-kertymää muutamalla tuhannella eurolla.

Kohdan 2 pätevyksiin liittyvistä suoritteista poistettaisiin tarpeettona muun liikenneturvallisuustehtävän kelpoisuuskirja ja sen kaksoiskappale tai uusinta nimenvaihdoksen johdosta (nykyiset maksut 190 ja 60 euroa). Koska Trafi ei enää hyväksyisi kertauskouluttajia eikä koulutusohjelmia, poistettaisiin lisäksi näitä koskevat tuntihintaiset suoritteet kohdasta 3. Kohta 3.1 kuitenkin säilyisi maksutaulukossa siten, että kuljettajantutkimuksen vastaanottajan hyväksymineen muutettaisiin näytön vastaanottajan hyväksymiseksi. Maksutaulukon kohtaan 5 ehdotetaan puolestaan lisättäväksi toimilupa rautatieyritykselle, sillä Trafi toimisi jatkossa rautatieliikenteen toimilupaviranomaisena. Toimiluvasta perittävä maksu olisi 1 000 euroa.

Tieliikenne

Tieliikenteen kansainvälisiä kuljetuslupia koskevassa kohdassa 11 ehdotetaan nykyisiä suoritenimikkeitä yhdistettäväksi yhdeksi kansainvälinen kuljetuslupa -suoritenimikkeeksi, joka sisältäisi nykyisen CEMT-luvan, kolmannen maan luvan, matkustajaliikenteen noutoluvan, satunnaisliikenteen kuljetuskirjavihkon, Interbus-sopimuksessa tarkoitettua kuljetuskirjavihkon, kansainvälisen henkilöliikenteen todistuksen sekä CEMT/EMCT-todistusten varmennuksen ja leimauksen. Lisäksi suorite sisältäisi liikennepalvelulain myötä tullilta Trafille siirtyvän kahdenvälisen luvan. Kansainvälisestä kuljetusluvasta ehdotetaan jatkossa perittäväksi 10 euroa. Edellä mainittujen Trafian nykyisten suoritteiden maksut vaihtelevat välillä 35–50 euroa, ja Trafille siirtyvä kahdenvälisen lupa on tällä hetkellä maksuton. Hintamuutosten ja uuden suoritteiden vaikutus tuottoihin arvioidaan noin +60 000 euroksi vuonna 2018.

Tieliikenteen suoritteisiin lisättäisiin uusia liikennelupia koskeva suoriteryhmä kohdaksi 12. Tämä suoriteryhmä sisältäisi Trafille liikennepalvelulain perusteella siirtyviä tehtäviä, jotka tällä hetkellä kuuluvat ELY-keskuksille, ja muita uusia tehtäviä koskevat suoritteet.

Tavaraliikenne-, henkilö- ja taksiliikenneluvista, joiden haltijat saavat harjoittaa kyseistä kuljetusyritystoimintaa, perittäisiin jatkossa 105 euroa. Lupamaksu sisältää sekä luvan että yhden jäljennöksen. Seuraavista luvan jäljennöksistä perittäisiin sama maksu. Näiden lupien haltijoilta perittäisiin lisäksi jatkossa toimijakohtainen 80 euron vuosimaksu, jolla katettaisiin lupiin voimassaoloaikana tehtävien muutosten ja valvonnan kustannuksia. Kolmannen maiden kuljettajille

myönnettävistä kuljettajatodistuksista ehdotetaan perittäväksi 40 euroa.

Ilmoittautumismaksu, 50 euroa, perittäisiin tavara- ja henkilöliikenneluvalla taksiliikennettä harjoittavilta, tavaraliikennettä ajoneuvolla, jonka kokonaismassa on yli 2 000, mutta enintään 3 500 kg harjoittavilta ja välitys- ja yhdistämispalveluja tarjoavilta palveluntarjoajilta. Lisäksi ilmoittautuneilta palveluntarjoajilta perittäisiin seuraavina vuosina vuosimaksu, joka olisi 25 euroa. Maksu sisältäisi ilmoitukseen liittyvien tietojen päivityksen.

Vuosimaksuja ei peritä luvan myöntämisvuonna tai palvelun ilmoittautumisvuonna eikä ryhmän vuosimaksuja tule perittäväksi tänä vuonna. Uusista suoritteista arvioidaan kertyvän noin 650 000 euroa vuoden 2018 aikana.

3. Esityksen vaikutukset

Maksuasetuksen perustana oleva meno- ja tuloennuste vuodelle 2018 sekä 2018 talousarvion vertailu maksuasetusesityksen ennusteeseen (taulukko 1):

	TA 2018	Ennuste 2018 ilman muutoksia	Ennuste 2018 esityksen mukaisesti
Bruttomenot	133 068	130 443	132 512
Bruttotulot	86 115	83 490	85 559
Nettomenot	46 953	46 953	46 953

Muistion liitteenä 1 on taulukko Trafín maksullisen toiminnan tuotoista suoriteryhmiin mukaan vuosina 2017–2018.

Ehdotuksen mukaisen ajoneuvojen rekisteröinti -suoriteryhmiin ennakoidut tuotot olisivat 25 750 000 euroa ja kustannukset 25 841 000 euroa, jolloin kustannusvastaavuudeksi muodostuisi 100 prosenttia. Ehdotukseen ei sisälly tätä ryhmää koskevia muutoksia.

Ajo-oikeudet ja tutkinnot -suoriteryhmiin tuottoja arvioidaan kertyvän 34 261 000 euroa ja kustannuksia aiheutuvan 34 925 000 euroa, joten ryhmän kustannusvastaavuus olisi 98 prosenttia.

Luvat ja valvonta -ryhmiin suoritteisiin tehtäväksi ehdotettujen muutosten tuottovaikutus olisi 714 000 euroa, ja kustannusvastaavuus olisi aiemman ehdotuksen mukainen 100 prosenttia. Ryhmiin suoritteiden tuotot arvioidaan 16 648 000 euroksi ja suoritustuotannon kokonaiskustannuksiksi 16 672 000 euroa.

4. Asian valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu virkатыönä liikenne- ja viestintäministeriön ja Trafín yhteistyössä.

5. Voimaantulo

Asetus tulisi voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2018. Asetus olisi voimassa 31 päivään joulukuuta 2018 saakka.

Ennen asetuksen voimaantumoa saapuneet hakemukset ja asiat käsiteltäisiin nykyisten säädösten mukaisin maksuin.

Liite 1: Liikenteen turvallisuusviraston maksullisen toiminnan tuotot suoriteryhmiä mukaan, v. 2017–2018

Suoriteryhmä	Vuosi 2017 (toteutuma)			Maksuasetusesitys vuosi 2018			TA 2018		
	Tuotot	Kustannukset	Kustannusvastaavuus %	Tuotot	Kustannukset	Kustannusvastaavuus %	Tuotot	Kustannukset	Kustannusvastaavuus %
Julkisoikeudelliset suoritteet	77 722	75 100	103	76 659	77 437	99	75 115	75 115	100
Ajoneuvojen rekisteröinti	28 895	25 705	112	25 750	25 841	100	28 544	28 615	100
Ajo-oikeudet ja tutkinnot	32 426	33 636	96	34 261	34 925	98	30 046	29 900	100
Luvat ja valvonta	16 401	15 759	104	16 648	16 672	100	16 525	16 600	100
Liiketaloudelliset suoritteet	11 156	8 622	129	8 900	8 498	105	11 000	9 106	121
Yhteensä	88 878	83 722	106	85 559	85 935	100	86 115	84 221	102